

ProAgria

Ajankohtaista

Anniina Säisä, ProAgria Oulu
Lammas ja villa ry:n vuosikokous

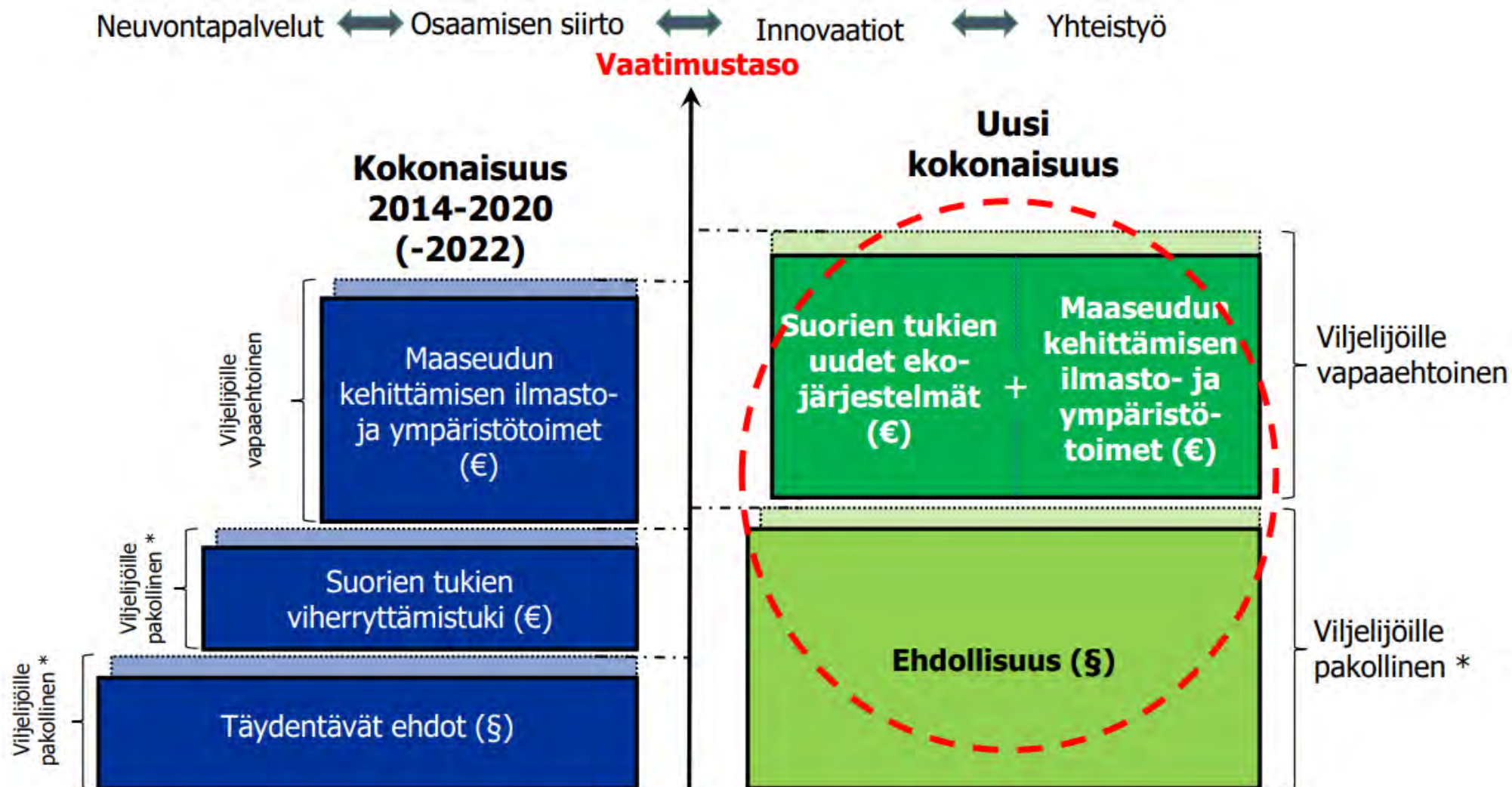
Anniina Säisä

Toimin lammas- ja kasvituotannonasiantuntijana ProAgria Oulussa.

ProAgria Oulu, Aleksintie 2, 86710 Kärsämäki

anniina.saisa@proagria.fi

043 826 6492

* viljelijöille pakollisia täyden tuen saamiseksi

Ehdollisuuden vaatimukset

GAEC 1 Pysyvän nurmen alan kansallinen seuranta

GAEC 2 Turvemaiden suojelu ja ylimääräinen GAEC Muiden alojen suojelu

GAEC 3 Sängen polttokielto

GAEC 4 Suojakaistat vesistöjen varrella (vähintään 3 m) (Kemiallinen torjunta mahdollista vain viranomaisen luvalla)

GAEC 5 Kaltevien vesistöjen varsien maanmuokkaus (kuten GAEC 4)

GAEC 6 Talviaikainen vähimmäismaanpeite ja kesantojen kasvipeite kesällä

GAEC 7 Viljelykierto (Kuten nykyisin, vapautus pienille ja nurmi-, kesanto- ja palkokasvivaltaisille tiloille. Lisäksi luomutiloille vapautus GAEC 7:sta.)

GAEC 8

- Vähintään 4 % peltoalasta kesantoa (Varsinais-Suomi, Uusimaa, Ahvenanmaa)* -
- Maisemapiirteiden säilyttäminen
- Puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana
- Haitallisten vieraskasvilajien torjunta

GAEC 9 Pysyvän nurmen säilyttäminen Natura 2000 -alueilla

Vapaaehtoiset toimenpiteet - Ekojärjestelmä

- Talviaikainen kasvipeite 50 €/ha
- Luonnonhoitonurmet 65 €/ha
- Viherlannoitusnurmet 80 €/ha
- Monimuotoisuuskasvit 300 €/ha

Luonnonhoitonurmien, viherlannoitusnurmien ja monimuotoisuuskasvien tukia enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta. Lisäksi C-tukialueella luonnonhoitonurmien tukea enintään 10 %:lle.

Vapaaehtoiset toimenpiteet - Ympäristökorvaus

Tilakohtaisesti

Tilakohtainen toimenpide

Pakolliset vaatimukset

- maanäytteen ottaminen viiden vuoden välein
- Lohkomuistiinpanot
- ympäristö- ja ilmastosuunnitelma

Valinnaiset vaatimukset (valittava 2 joka vuosi)

- ilmasto- ja ympäristökoulutus
- monivuotiset monimuotoisuuskaistat
- maaperän seurantatieto
- orgaaniset ravinteet
- pölyttäjien ravintokasvit
- Täsmäviljelymenetelmät
- kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

Lohkokohtaisesti

- Maanparannus- ja saneerauskasvit
- Kerääjäkasvit
- Kiertotalouden edistäminen
- Suojavyöhykkeet
- Turvepeltojen nurmet
- Valumavesien hallinta
- Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
- Lintupellot

Eläintuet 2023 – Eu eläinpalkkio

Teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiossa on kaksi viitepäivää:

→ 10.1.2023 (10.1.2023 tai aiemmin syntyneille)

→ 1.6.2023 (11.1.2023–1.6.2023 syntyville eläimille)

- Voit saada karitsasta teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiota, jos
 - karitsan tiedot ovat oikein lammas- ja vuohirekisterissä viitepäivänä ja sen jälkeen
 - karitsa on teurastettu enintään 12 kuukauden ikäisenä
 - karitsa on poikimaton
 - karitsan ruhopaino on vähintään 18 kiloa.
 - karitsa on ollut tilallasi yhtäjaksoisesti 10 vuorokautta ennen teurastusta.

Teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkio 30 €/eläin

Lampaiden ja vuohien palkkiot voidaan maksaa, kun koko tukivuoden lopulliset eläinmäärät ovat tiedossa ja valvonnat on suoritettu.

Eläintuet 2023 – Kansallinen kotieläintuki

Eläinyksikkökohtainen tuki €/ey Uuhista (ey-kerroin 0,2)

Voit saada tukea lammas- ja vuohirekisterissä hallinnassasi olleiden uuhien tukikelpoisuuspäivien ja niistä laskettavan keskimääräisen eläinmäärän perusteella. Tukikelpoisuuspäivällä tarkoitetaan päivää, jonka eläin on ollut tukikelpoisena tilalla 1.1.–31.12.2023. Täyden tuen saat tukikelpoisesta uuhesta, joka on tilallasi koko vuoden.

Tukikelpoisten uuhien määrää rajaa tukivuonna syntyneiden karitsojen määrä eli voit saada tukea enintään niin monesta uuhesta kuin tilalla syntyy karitsoita vuonna 2023.

Voit saada uuhesta tukea, jos

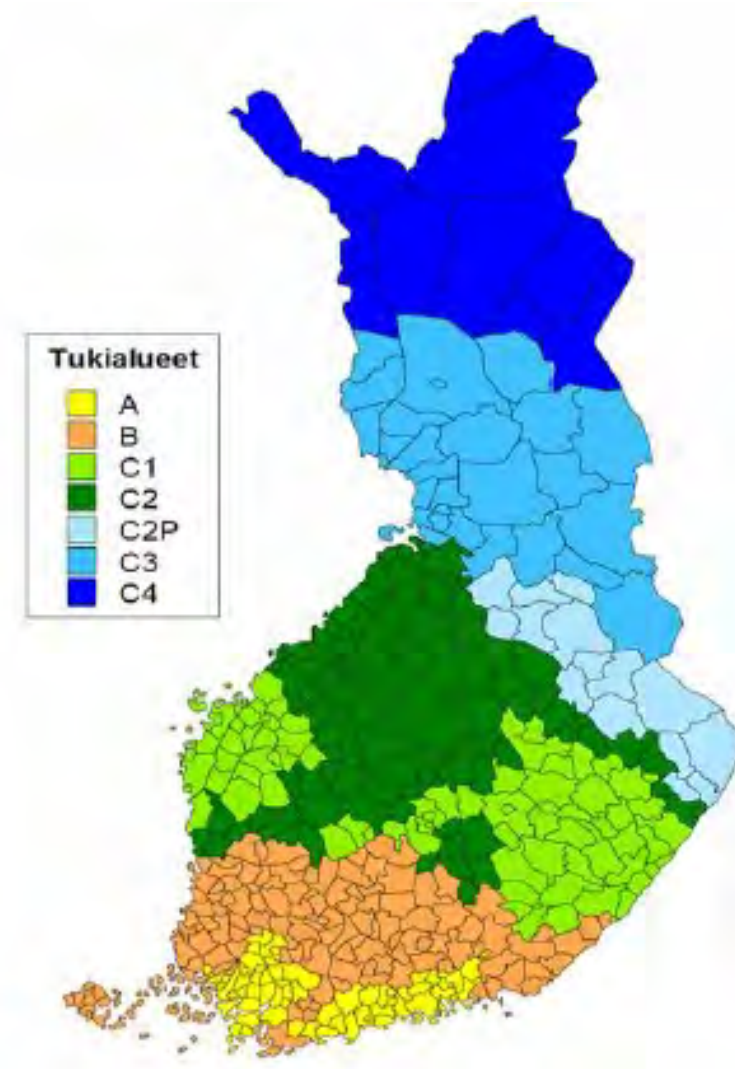
- uuhi on yli 12 kuukauden ikäinen naaraspuolinen lammas
- uuhen tiedot ovat oikein lammas- ja vuohirekisterissä
- tilallasi on keskimäärin vähintään 20 uuhta tukivuoden aikana
- tilallasi noudatetaan tavanomaista tuotantotapaa.

Voit saada tukea enintään niin monesta uuhesta kuin tilalla syntyy karitsoita vuonna 2023. Karitsoinnilla tarkoitetaan lampaan normaalin tiineysajan jälkeen tapahtuvaa synnyttämistä tai luomista.

Ilmoita viimeistään 31.1.2024 lammas- ja vuohirekisteriin tukivuonna syntyvät karitsat. Jokaisen uuhen ei tarvitse olla karitsoinut itse, jos esimerkiksi joku toinen tilan uuhista on saanut kaksoset. Ilmoita myös kuolleina syntyneiden karitsoiden määrä ja uuhien luomiset lammas- ja vuohirekisteriin

Eläintuet 2023 – Kansallinen kotieläintuki

Tukialue	Uuhet* euroa/eläinyksi kkö	Kutut* euroa/eläinyksi kkö	Tukea maksetaan tilalle korkeintaan
C1	413	811	800 eläinyksiköstä
C2	419	830	800 eläinyksiköstä
C2 (pohjoinen ja tukialueiden C saaristoalueet)	476	871	575 eläinyksiköstä

Eläintuet 2023 – Eläinten hyvinvointikorvaus

Toimenpiteitä tulee toteuttaa 1.1 alkaen ja eläimiä tulee pitää vuoden loppuun saakka

Perusvaatimuksena hyvinvointisuunnitelma 17 €/ey

- Vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, joka sisältää tilakohtaisia toimia lampaiden ja vuohien hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta.

Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen 94 €/ey

- Ryhmäkarsinat, joissa kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue
- Uuhelle ja vastasyntyneille karitsoille oltava karitsointikarsina, jossa lattiapinta-ala vähintään 2,2 m² ja jossa on lämmitysmahdollisuus / lämpöeristys.
 - Huom. Tukiehdoissa vaaditaan karitsakamarit ja niissä ruokintatilaa 0,2m²/karitsa. Tukiehtojen pohjalla olevassa lainsäädännössä vaaditaan lattiatilaa 0,25m²/karitsa (alle 15 kg) eli yhteensä vaaditaan 0,45m²/karitsa sen jälkeen, kun eläimet eivät enää ole karitsointikarsinassa.
- Karitsakamarit kahden viikon iästä alkaen vieroitukseen saakka (ei laitumella)

Laidunnus 33 €/ey

- Noudatettava yli 3 kk lampailla ja yli 12 kk vuohilla. Eläimet päästettävä laitumelle vähintään 90 päivänä
- Laidunnuksesta pidettävä kirjaa

Eläintuet 2023 – Alkuperäisrotutuki

Korvaustasot:

Suomenlammas 300 €/ey

Ahvenanmaan lammas ja kainuunharma 350 €/ey

Suomenvuohi 350 €/ey

- Huom. Vanhalla sopimuksella olevat eläimet täytyy korvata.
- Uudessa sopimuksessa poistettava ja korvaava eläin on ilmoitettava 14 kalenteripäivän kuluessa. Ilmoitus poistosta on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun eläin poistuu sopimukselta (esim. tilalta tai hakijan hallinnasta tai eläin kuollut). Ilmoitus tehdään kirjallisesti vapaamuotoisella ilmoituksella ELY-keskukseen, kuten sähköpostilla. Ilmoitettavat tiedot: poistettava eläin, korvaava eläin ja korvaavan eläimen kantakirjatodistus. Lisäksi lampaiden ja vuohien osalta tarvittaessa päivitetty jalostussuunnitelma, jos korvaava eläin ei ole aiemmin ELY-keskukseen ilmoitetussa jalostussuunnitelmassa (esim ostoeläin).

Luomu

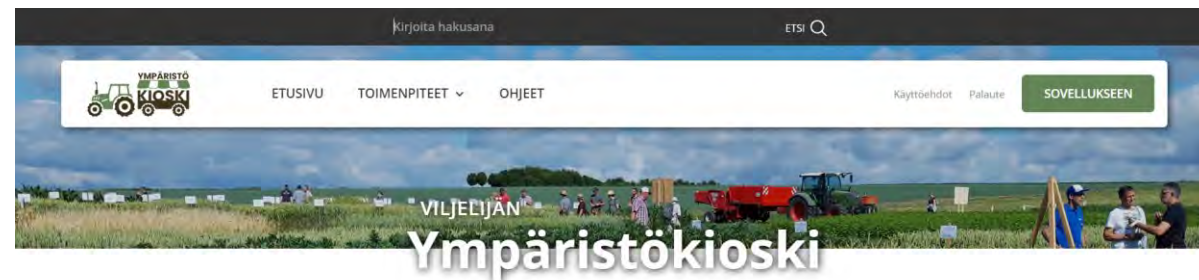
- Tavanomaisten APR-jalostuseläinten hankintaan ei tarvita lupaa
- Eläinlääkärin määräämä seleenivalmiste on lääke ja lasketaan hoitokerraksi.
- Luomuelämällä on oltava aina sääolosuhteiden ja vuodenaikojen ja maanpinnan tilan salliessa jatkuva pääsy ulkojaloittelualueelle, mieluiten laitumelle.
 - Laidunnus päivittäin vähintään 3,5 kk:n ajan, jos ei ulkoiluta talvella.
 - Poikkeus lampaiden ympärivuotisen ulkoilun vaatimukseen: syksyllä laidunkauden jälkeen syntyneiden karitsoiden ja kilien tulee ulkoilla talvella sääolosuhteiden salliessa, mikäli ne teurastetaan ennen seuraavaa laidunkautta.

Ympäristökioski

Ympäristökioskilta apua tilalle sopivien ympäristötoimien valintaan

www.app.ymparistokioski.fi

Ympäristöviisas viljelijä –hankkeessa kehitetty sovellus

Arvoisa Viljelijä

Olet saapunut Ympäristökioskille, josta saat käytännönläheistä opastusta erilaisiin maatalan vesistö- ja ilmastovaikutuksia pienentäviin, sekä luonnon monimuotoisuutta ja maankasvukuntoa lisääviin, valintoihin. Tiedämme että olet peltojesi käytön paras asiantuntija ja toivomme Ympäristökioskin tuovan uusia ajatuksia ja näkökulmia matkalla kohti entistäkin ympäristömyönteisempää toimintaa.

Ympäristökioskilta löydät tietoa useista ympäristönhoidon toimenpiteistä. Tule tutustumaan toimenpiteisiin ja löydä vastauksia mm. maan kasvukunnon ja vesitalouden parantamiseksi sekä ravinteiden kierrätykseen ja turvemaiden viljelyyn liittyen. Vinkit toimenpiteisiin avautuvat käyttöösi **ilman rekisteröitymistä**.

SOVELLUKSEEN

ProAgria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
OULU

Luke
LUONNONVARAKESKUS

S Y K E

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Miten sovellusta pääsee käyttämään?

Vaihtoehto 1. Lohkojen tuonti tiedostosta

Tuo tilan tiedot Excel-tiedostosta (xls, xlsx tai csv).

Valitse tiedosto

Vaihtoehto 2. Testitilan tietojen tuonti

Tuo testitilan (38 lohkoa) tiedot sovellukseen.

Tuo lohkot

Vaihtoehto 3. Tietojen syöttö

Syötä tilan tiedot. Lohkot, maalajit ja multavuudet syötetään sen jälkeen Lohkot-sivulla.

Tilan tunnus (*)

Viljelijän nimi (*)

Tallenna

1. Luo käyttäjätunnukset
2. Vie lohkotiedot sovellukseen
3. Aloita käyttö

Kaikkea ei tarvitse yhdeltä istumalta saada valmiiksi, koska tiedot jäävät talteen ohjelmaan seuraavaa käyttökertaa varten.

← Lohkot

Alkukartoitus >>

Ryhmät (3/10)

i Vapaaehtoisen ryhmittelyn avulla voit helpottaa esimerkiksi eri alueilla sijaitsevien tai erilaisilla viljelykierroilla olevien lohkojen käsittelyä. Luo ja tallenna ensin ryhmät. Lisää sen jälkeen ryhmiin lohkot klikkaamalla lohkon edessä olevaa laatikkoa.

Lisää ryhmä

Nimi (*)

Kuvaus

Tallenna ryhmä

Ryhmät (2)

Nimi

Kuvaus

Turvepellot

Viljelyssä olevat turvemaat.

Vesistö

Vesistöön rajoittuvat lohkot.

Lohkojen valinta ryhmiin

+ Turvepellot

+ Vesistö

Ympäristökioskissa on mahdollista käsitellä lohkoja joko ryhmittäin tai yksi kerrallaan.

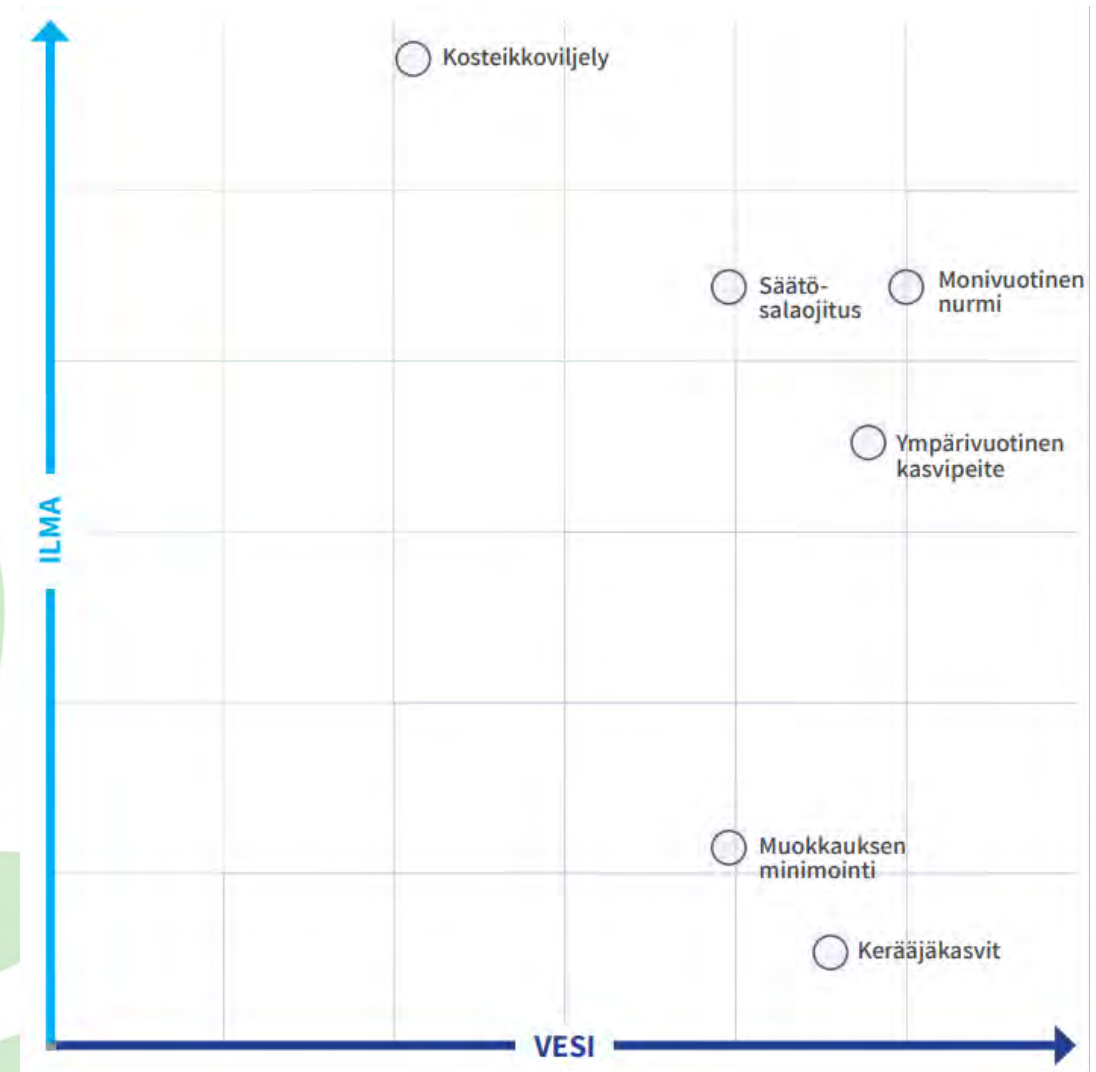
Ryhmät saa luotua itse, tilakokonaisuuden ja tilan ympäristön ominaispiirteet huomioiden.

Sovelluksen eri vaiheet:

- Lähtötietojen kokoaminen.
- Tilan mahdollisuuksien ja resurssien pohdinta.
- Ympäristönhoitoon ja viljelyn kehittämiseen liittyvien mielenkiinnon kohteiden listaaminen.
- Peltöjen ominaisuuksien määrittely.

⇒ Aittapello (0.23 ha) 123 45678 01

- 1. Kalteva / kokonaan tai osittain jyrkkä peltolohko ⇄
- 2. Tasainen, tulvaherkkä peltolohko ⇄
- 3. Peltolohkon P-luku korkea tai arveluttavan korkea ⇄
- 4. Peltolohkon tyypitase on korkea, koska typpilannoitustaso on korkea tai satotaso on heikko ⇄
- 5. Huono maan rakenne, tiivistynyt pelto ⇄
- 6. Peltolohko rajoittuu vesistöön tai valtaojaan ⇄
- 7. Suuri yhtenäinen peltoaukea, vähän pientareita ja vesialueita ⇄
- 8. Peltolohko sijaitsee perinnebiotoopin vieressä (myös hoitamattomat huomioidaan) ⇄
- 9. Perinnebiotooppi (myös hoitamattomat) ⇄
- 10. Puustoiset ja avoimet saarekkeet, puoliavoimet metsänreunat ⇄
- 11. Pelto sijaitsee turvemaalla ⇄
- 12. Karjanlantaa käytetään lannoituksessa ⇄
- 13. Sijaitsee happamien sulfaattimaiden riskialueella ⇄

Yhteenvedo

- Kun edeltävien vaiheiden kautta on päästy selville, mitkä ympäristöviisaat toimet tilalla voisivat olla toteutettavissa, voidaan siirtyä suorien linkkien kautta Ympäristökioskin ohjekorteille.
- Ohjekortteihin on koottu teemoittain tietoa, videoita ja linkkejä, joilla pääsee sujuvasti perehtymään juuri itselle tarpeelliseen aiheeseen.
- Suunnitellut toimet saa tulostettua ohjelmasta ja niiden määrää voi myös seurata kuvion avulla, josta näkee eri toimenpiteiden %-osuudet tilan pinta-alasta.

Ympäristönhoidon toimenpiteet

7. TURPELLOT

7.4. Monivuotiset nurmet

Tietopaketti Videot Infograafit Linkit

Monivuotisten nurmien päästökertoimet ovat pienemmät mitä yksivuotisten nurmien niiden vähäisen muokkaustarpeen vuoksi ja viljely on jopa puolet vähemmän kuormittavaa. Nurmi on erittäin hyvä hiilensidonnassa, sillä se jättää keskiarvona hiiltä yli 2 tn/ha/v. Monivuotisten nurmien juuristo hajoaa hitaammin ja on pitkäikäisempi kuin yksivuotisten. Vaikka turpepellot vapauttavatkin enemmän hiiltä kuin mitä nurmi pystyy sitomaan, on silti tärkeää muistaa, että nurmen avulla voidaan minimoida turpepeltojen hiilipäästöjä.

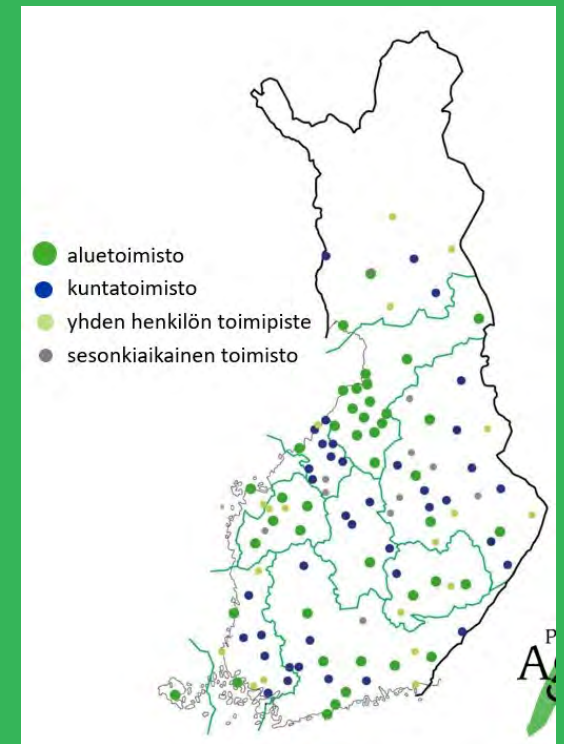
Monivuotiset nurmet ovat ilmastoystävällisin tapa viljellä turvemaita, vaikka ne eivät teekään pelloista hiilineutraaleja. Pitkäikäinen ja satoisa nurmi kannattaa pitää aina tavoitteena. Nurmi kannattaa perustaa monilajisena seoksena. Lajikevalinnoissa täytyy muistaa huomioida alueellinen soveltuvuus ja talven kestävyys. Kestävimpiä kasvilajeja ovat matalajuurinen timotei sekä syväjuuriset nurminata, ruokonata ja ruokohelmi. Monivuotisia nurmia viljellessä maata täytyy muokata harvemmin, ja tämä taas hillitsee turpeen hajoamista.

Ympäristökioskia on ehdotettu ministeriöön yhdeksi tavaksi toteuttaa CAP-suunnitelman mukaista ympäristö- ja ilmastosuunnitelmaa.

Monet ympäristötoimet ovat myös EU-tukien piirissä, joten muista hyödyntää tämä mahdollisuus!

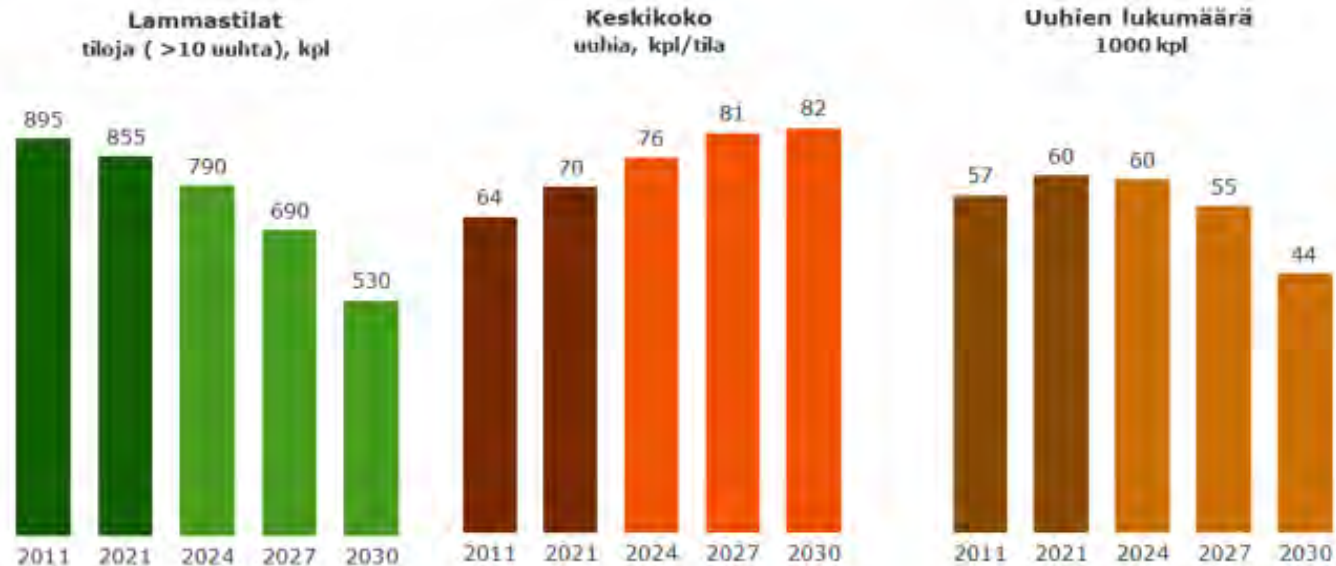
ProAgria

Lammaspalvelut 2023 ja NettiKatras

Lammasalan tulevaisuusnäkymät

LAMMASTUOTANTOENNUSTE - tuottajien suunnitelmien mukaan - tuotantoon tulee 53 uutta lammastilaa / sis. ennusteisiin

* Lisäksi alle 10 uuhien tiloja 730 kpl ja uuhia

Tuotantorakennusinvestointeja on suunnitteilla reilulla kolmanneksella (36 %) tiloista

Luomutuotannon osuus oli noin 45 % uuhista laskettuna.

Tuotantoa aikoo jatkaa 74 % vuoteen 2027 ja 56 % vuoteen 2030.

Uusia lammastiloja on tulossa noin 50 kpl.

KANTAR

KANTAR TNS Agri Oy-Markkinoiden kehittämissä.

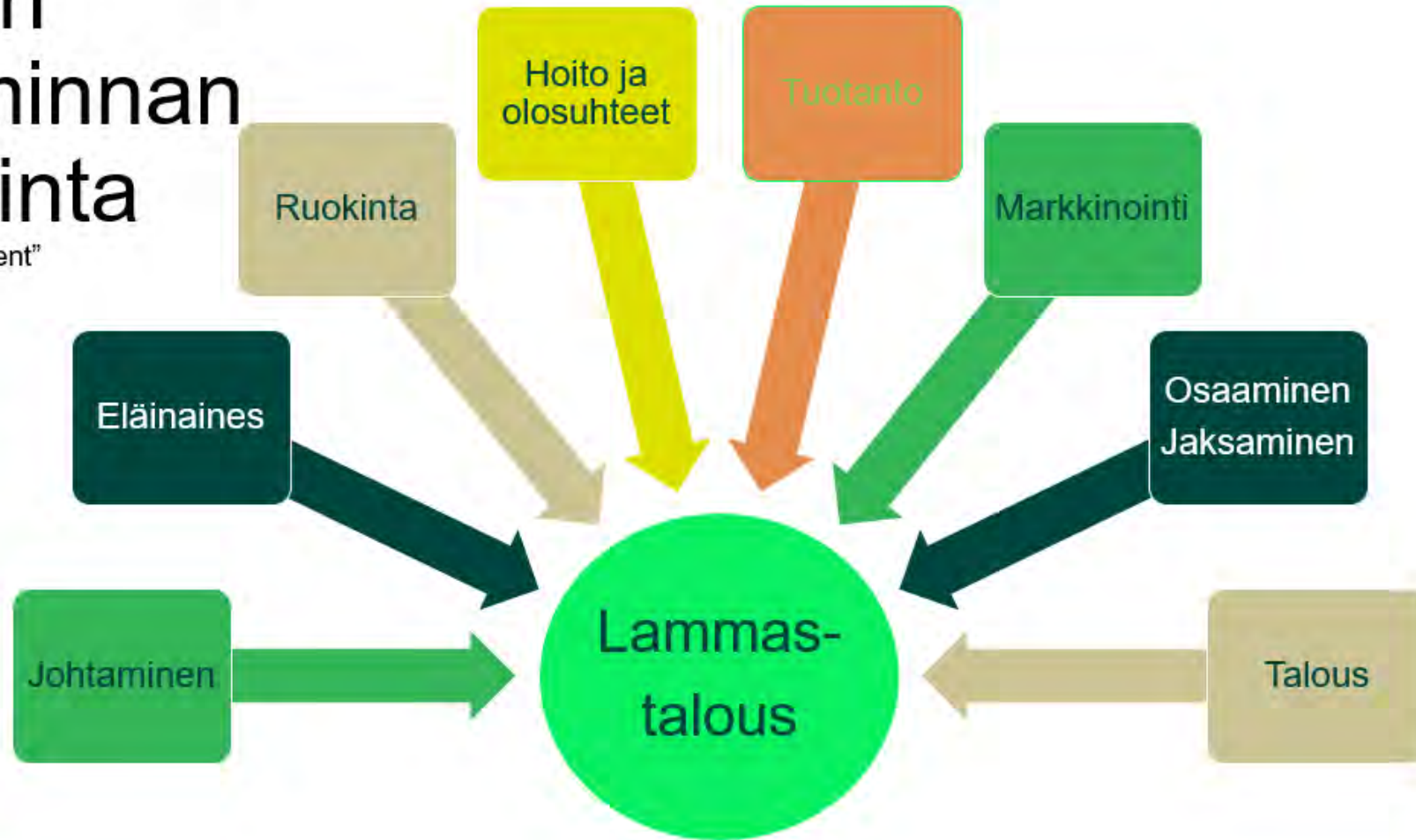
ProAgria

Tulossa uusi kyselytutkimus keväällä 2023 Lampaanlihan tuotantoketjun kehittämisen hankkeen toimesta.

Uusia tuotantoa aloittavia asiakkaita tulee lisää, joista osa maatalouden ulkopuolelta noin 20 kpl vuodessa. Tammikuu 2023 jo 15 yhteydenotto aloittamisesta.

Tilan toiminnan hallinta

"management"

Monipuolisuus on lampaan valtti

Lammaspalvelut ProAgriassa – asiantuntijapalvelut ja ohjelmisto

LammasPalvelut

KESKUKSET TOTEUTTAVAT

- Tuotosseuranta
- Kantakirjaaminen
- Tuotantoneuvonta

Lammaskehitys

KESKUSTEN LIITTO ostopalveluna

- Vuositilastot ja ohjesäännöt
- Valtak. viestintä ja markkinointi
- Tuotekehitys
- Sidosryhmäyhteistyö ja lausunnot

NettiKatras ohjelmisto

KESKUSTEN LIITTO

- Ohjelmiston ylläpito ja kehitys

Ohjelmisto täyttää tuotosseurannan ja kantakirjarekisterin vaatimukset

- Asiakaspalvelu

LAMMASTILOJEN KEHITYSOHJELMA ON LAMPURIVALMENNUS

MÄÄRITETÄÄN LAMMASYRITYKSEN TAVOITTEET: Lammastilan tuloskortti

MÄÄRITETÄÄN TUOTTEET; Mitä? Milloin? Kuinka paljon?

RESURSSIEN TARVE: Rakennukset ja henkilöstö?

SUUNNITELMA TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI: Toimintasuunnitelma 5-10 vuotta.
Työsuunnitelma: vuosikello.

Asiakaspalvelu

nettikatras@proagria.fi

Puhelinpalvelu puh 09 8566 6010

ma-ke klo 8-12

to-pe klo 12-16

NettiKatras-ohjelmistoon liittyviin
kysymyksiin vastaavat myös ProAgrian
lammasasiantuntijat.

